

Nr 1081

Av herr **Martinsson**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 138, med förslag till lag om ändring i föräldrabalken m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 138 med förslag till lag om ändring i föräldrabalken m. m. har påtagliga förbättringar föreslagits i nu gällande bestämmelser för verkställighet, som gäller överflyttning av barn.

Särskilt tillfredsställande är att sådana frågor ej längre kommer att handläggas enligt bestämmelser i utsökningslagen. Dessa nu tillämpade bestämmelser har uppenbarligen tillkommit för helt andra ändamål och torde ej ha lämpat sig väl att användas vid ingripande mot person. Lagstiftaren torde ursprungligen ha avsett, att bestämmelserna endast skulle användas på egendomsobjekt av olika slag. Som framgår av propositionen har bestämmelserna kommit att användas vid ingripande mot barn i praxis.

Eftersom principen om vårdnadshavarens rätt och rådighet över barnet ej kan frångås, torde Kungl. Maj:t i de flesta avseenden ha kommit till rätt avvägning mellan den rätt vårdnadshavaren, barnet självt, föräldrarna, som ej har vårdnaden, och fosterföräldrarna kan ha i det speciella fallet.

På en punkt finner jag dock att propositionen intar en alltför rigorös och mot barnet inhuman ståndpunkt. I Förslaget till Lag om ändring i föräldrabalken 21 kap. 5 § andra stycket har föreslagits följande lagtext: »Länsstyrelsen får även i annat fall vägra verkställighet, om sådan ej kan ske utan avsevärd fara för barnets kroppsliga eller själsliga hälsa.» Enligt departementschefens uttalande i propositionen innebär detta, att det är risken för skada som skall tas i beaktande och att den risken skall vara stor.

Enligt mitt förmenande är detta icke en rimlig ståndpunkt. Om det över huvud finns någon risk för att barnet genom hämtningen kan komma att taga skada, bör verkställighet vägras. En central princip i vår äktenskapsrätt och i vår barnavårdslagstiftning har varit att barnets intresse skulle stå i centrum. Genom den nu föreslagna bestämmelsen kommer barnets hälsa att få stå tillbaka för andra visserligen i och för sig berättigade intressen. Det är visserligen sant att några fullt bestämda slutsatser rörande barnets kommande hälsa sällan kan dragas, men det är angeläget att barnets ställning förbättras i förhållande till andra intressen. Detta bör enklast kunna ske på så sätt, att ordet »avsevärd» utgår ur lagtexten. Motsvarande formulering finnes också i propositionen i Förslag till Lag om ändrad lydelse av 50 § barnavårdslagen den 29 april 1960.

I konsekvens med vad som ovan anförts bör även där ordet »avsevärd» utgå ur lagtexten.

På grund av det ovan anförda hemställer jag,

att riksdagen vid behandlingen av propositionen nr 138 med förslag till lag om ändring av föräldrabalken m. m. måtte godkänna propositionen med den ändringen att ordet »avsevärd» utgår ur lagtexten i 21 kap. 5 § andra stycket Lag om ändring i föräldrabalken samt att ordet »avsevärd» utgår ur 50 § första stycket Lagen om ändrad lydelse av 50 § barnavårdslagen den 29 april 1960.

Stockholm den 18 oktober 1967

Bo Martinsson (s)